

Proa

VALENTÍ PUIG

Casa dividida

DIETARI DEL 2022

VALENTÍ PUIG

CASA DIVIDIDA

Dietari del 2022

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: març del 2023

© Valentí Puig, 2023

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions, SLU, Proa

Diagonal, 662-664

08034 Barcelona

www.proa.cat

ISBN: 978-84-19657-00-8

DIPÒSIT LEGAL: B. 3.754-2023

Composició: Grup62

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor.

La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries.

En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.

A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

ÍNDEX

Gener	9
Febrer	43
Març	71
Abril	99
Maig	127
Juny	159
Juliol	191
Agost	223
Setembre	255
Octubre	285
Novembre	315
Desembre	343

GENER

Els ídols de 2021 s'esvaneixen entre ombres tot just quan ha començat 2022. És l'inici d'un any «trans», un any previsiblement intranquil, perfilat al mapa impúdic del segle XXI pel rastre de la covid i geopolíticament fracturat per Ucraïna. A l'espera de nous impostors i dèspotes, entrem al nou any amb la consciència desmoblada, entre un eixam d'àngels del mal, escindits en una societat emocional que de cada vegada genera sentiments més mediocres i més supersticions. Qualque feix de llum ens permetrà viure instants serens, lleials al desig de veritat, mentre desfilen artífexs robòtics i tot de cismes morals ennuvolen la meitat del món.

La facilitat massa fàcil de confondre el pas del temps amb la cronologia.

Per la finestra de l'habitació de l'Hospital de Vic, veig com la plana s'ajoca als primers replècs del Pirineu, amb els cims nevats. Més prop, un molí groc giravol-

ta. Les boires gèlides s'escampen metòdicament com des de fa segles. Un Cap d'Any clínic. Tenia punxades a l'abdomen i finalment el dia 30 de desembre vaig a Vic, a urgències de la clínica Bayés. El primer diagnòstic és una pancreatitis aguda. En ambulància m'envien a l'Hospital de Vic. Al final, després de passar pel tumult de la planta baixa, ingreso a la quarta planta, a distància de les incògnites i angoixes de la covid.

Mentim tant que al final no sabem si ho hem fet per evitar un mal o per perfeccionar una traïció.

Escriu amb els peus i dona classes a un taller d'escriptura.

I finalment l'empatia acaba sent estricta mala educació.

La vida és així: de cop i volta, sense saber per què, et trobes en una ambulància astronàutica, estès a la llitera sense que vingui ningú i digui: «Llàtzer, aixeca't i camina».

L'any 2021. Després d'un any pandèmic inacabable, segons és costum, com més s'endinsa el coneixement humà, més supersticions tenim. Un bon grapat d'alemanys —2.500, segons *Spiegel*— s'han instal·lat a la costa búlgara del mar Negre per fugir de la dictadura

de la vacuna anticovid. Volen apel·lar al Tribunal Internacional de Justícia. Curiosament, no semblen inquiets per l'alta incidència pandèmica a Bulgària. Assumeixen la tesi conspirativa més elemental: les elits globals usen la pandèmia per imposar un nou ordre mundial regulat per les grans corporacions. Alemanya —creuen— ja no és un país lliure: és Absurdistà. Ah, llatzerets i quarantenes que les lleis de la mar imposaven els segles passats! Fa mesos i mesos que anem amb mascareta i cada dia compareixen nous epidemiòlegs. La televisió és una fàbrica de clonar experts, siguin sobre plagues, vulcanologia, canvis de sexe. Mai havíem tingut tant accés a una nova Il·lustració ni mai havíem viscut tan al marge de la raó raonable.

Així com van les coses, fatalment el nacionalisme es cotitza més que el patriotisme.

Contemplo les neus del Pirineu i m'imagino els esquiadors *cool*, ben dotats de màsters, amb propensió a apostar al bitcoin, tan intel·ligents i autosatisfets com desentesos de l'esperit. Potser és l'enveja d'un sedentari que, a de més passar l'entrada del nou any en un llit amb barrots, no ha pogut celebrar les campanyes de la nit de Cap d'Any fent, com de costum, dotze glops de whisky de malta.

Serà l'any 2022 tan banal o de basar xinès com l'inici de segle? Sospito que pot ser més estranyament con-

vuls. De res valdrà mirar-se al mirall i exhortar-se: «Memento magnitudinis». «Recorda't de la grandesa». Prou n'hi haurà amb respectar el codi penal.

Canvi d'any a l'hospital, un salt abrupte per absència dels costums de sempre. Diagnòstic inicial: els primers indicis són d'una alta inflamació abdominal generada per la vesícula. L'Hospital de Vic té una calma especial, animada per les veus eixerides de la infermeria. Trot de lliteres. La tos cavernosa i agònica d'un vell pacient. Cau ràpidament la nit, com si s'abalancés sobre Vic. Gotegen el sèrum i els antibiòtics. Les infermeres van i venen amb els esclips blancs, amb una mirada més expressiva que la mascareta subratlla. L'hospital m'acull com un baluard de la vida, amb els silencis d'espera davant del dolor. Mentre perdurin —a la realitat o a la memòria— les torres de Jerusalem, plagues i pandèmies acabaran per cessar l'assetjament. El món voldrà rendir tribut als ídols nous, però l'acció humana s'enforteix en la ciència.

Sovint la resposta indefectible al bonisme és el brutalisme polític.

La vella política, tan decrepita; la nova política, tan pueril.

A la quarta planta no arriba la tensió nocturna amb la remor d'una infinitud dolguda d'ingressos d'urgència

per coronavirus. Abunden els joves i —segons m'explica una infermera— molts sense vacunar. És moralment paorosa la ràpida expansió de negativisme, que sembla combinar una por mil·lenària i una *delicatessen* més de la societat de l'abundància, una alteració de l'ús de la llibertat i del rebuig a la idea del bé comú. Com qualsevol altra època, el 2022 serà propens a una altra fase d'instints obscurantistes, ara propagats digitalment, per iPhone, Instagram i TikTok. El gest fanàtic del negativisme antiviral covid és propi d'una societat que ho vol tot gratis i que ni veu que la llibertat dels altres demarca la teva ni que sigui injust que la teva idea de la salut perjudiqui la dels altres. És donar l'esquena al bé comú. És una propensió de societats riques i malcriades, un nou Maig del 68 amb les UCI plenes.

Per la covid, limitació de visites a l'hospital. Montse ve des de Centelles una hora al matí i una hora al capvespre. Parlem de records, reconstruïm temps passats que l'un o l'altra havíem oblidat. La pau conjugal és la línia Maginot quan els accidents de la vida semblen alterar-ho tot. Més enllà de la passió, la gràcia providencial d'una perduració d'amor i afectes.

L'envellir democràtic és perdre la memòria de les coses belles.

De matinada, te desperta una de les infermeres de guàrdia, perquè prenguis la pastilla que toca. Ets un

semi-Job d'ibuprofèn. Com un submarí nuclear de butxaca, emergeixes de les aigües convulses d'un somni on tots els símbols que la teva vida ha emmagatzemat entrexoquen com si finalment es tractés de compactar un gran aeròlit. Parles amb la infermera, aconsegueixes que rigui més enllà de la fatiga i retornes al teu somni, el breu cosmos que transvasa els seus cabals pels clivells de la Via Làctia.

Per molt bé que funcioni l'hospital, el menjar és com una penitència. De sobte, enyores unes costelles de xai a la brasa amb una mica d'allioli, el tast d'estratègies ancestrals de paladar, una vida satisfeta amb el so d'un flabiol de pastor, la forma d'un càvec o d'una teula. Però em sorprèn que després dels primers dies sense gana ni paladar, de boca molt seca, el primer record del goig de menjar sigui els centenars de vegades que vaig dinar sol al restaurant xinès vora de casa a Barcelona, al carrer Lincoln. La cuina xinesa mai m'ha cansat. D'una forma perfecta lliga amb la rutina. Només de veure'm, els cambrers xinesos ja sabien què demanaria. Rerefons de cançons xineses monòtones, relleus budistes, fanalets que són com una bijuteria, el petit aquari a l'entrada amb tres o quatre llagostes immerses en una placenta verdsosa. És clar que m'agradaria menjar una espatlla de cabrit al forn però —no sé ben bé per què— estirat al llit de l'Hospital de Vic penso més en la hipòtesi d'un menú xinès tòpic: una sopa elemental, *dim-sum* diversos, cuixes de granota

al pebre, el bol d'arròs fregit cantonès, ànec cruixent i de postres, de forma invariable, el gelat finíssim de vainilla amb gingebre. Tinc una sensació de pecat agradabilíssima.

Al capdavant, tot és immoral encara que, presumptament, la vida és un acte moral.

De camí cap a *El màgic d'Oz*: poso la televisió per primera vegada i veig un concert de música clàssica pel segon canal. Unes solistes, de corda, m'amoixen l'esperit. Fa més de dos anys que he deixat de mirar televisió, el depòsit de pus més ostentós del nostre temps, de cada vegada més tòxic, però ho compensa tot veure aquelles solistes deleroses de perfecció, joves que tornen del conservatori a casa quan ja cau la nit, amb l'instrument sota el braç, successores d'una disciplina de segles, que ha mantingut viva l'harmonia de la música clàssica. Representen una vida superior, una forma de voluntat jeràrquica i selectiva. Com tomben una mica el coll per sostenir el violí, colls que tenen una lleugeresa perfecta de l'*arabesque* en un barra de ballet.

A l'Europa posthumana, la distància conflictiva entre liberalisme i conservadorisme anirà a més. Quan és que l'europeisme —el centredreta afillat pel consens de postguerra— caigué en l'error que l'ha anat afeblint? Thatcher i De Gaulle ja advertien del desencert

d'ignorar la sobirania de les nacions. La fumisteria institucionalista pot provocar un Tea Party contra una certa idea d'Europa.

«¿Té quaranta-set anys però semblen trenta-dos o en té trenta-dos i em sembla que en té quaranta-set?».

Per a una ecografia, en cadira de rodes em duen des de la quarta planta fins al laberint tecnològic a la planta baixa de l'hospital. Tinc una visió astracanada de Donald Trump i Boris Johnson a l'espera que els facin un TAC cerebral.

Són hores llargues per llegir i prendre alguna nota. Escriure a l'hospital. Agonia de la literatura. Enfonsament del periodisme. I a la vegada, per no perdre el temps en el diagnòstic, llegir i escriure.

Retorn a casa, amb molta alegria. M'han donat d'alta el capvespre de dia 8, després d'una ressonància positiva. El quart d'hora que va de Vic a Centelles, opacat per la boira, ens deixa al portal de casa, amb els xiprers tot just retallats, la camèlia que encara ha d'esclatar, el vell cedre i els til·lers per ara sense fulles meloses, el moix d'un veí que s'escapoleix entre les canyes, el safareig glaçat, l'herba humida i tendra. A l'andana del retorn, els llibres, l'ordinador, la butaca de sempre, Montse exercint de ple les prerrogatives de madona de la casa.